

aanb. B 216/81-68 } ~~overstijgt~~ 29-10-65
B 224/81-68

ZEER GEHEIM

Dit stuk bestaat uit 4 bladzijden

COMITE VERENIGDE INLICHTINGENDIENSTEN NEDERLAND

ZEER GEHEIM

B 216/81-68

Ex.nr. /

's-Gravenhage, 30 september 1965

INLICHTINGENSAMENVATTING EN BEOORDELING TOESTAND

MILITAIRE INLICHTINGEN

Marine

De activiteit van de Sovjet-marine in de NAVO-zeegebieden duurde de afgelopen maand onverminderd voort. De aanwezigheid van een Russische nucleaire onderzeeboot, begin augustus, in de Middellandse Zee - vermoedelijk een novum - zou erop kunnen duiden, dat de Sovjet-nucleaire onderzeeboten thans geheel operationeel gereed zijn.

Onlangs heeft de Sovjet-Unie twee nieuwe oorlogsschepen aan Zuid-Slavië geleverd, een torpedomotorboot en een geleide-projectielenmotorboot. Ook uit andere berichten blijkt, dat de militaire samenwerking tussen Rusland en Zuid-Slavië nauwer begint te worden. Wellicht kan dit - met het oog op de zich steeds uitbreidende Russische "naval presence" in de Middellandse Zee - leiden tot de vestiging van een Russisch marinesteunpunt in Zuid-Slavië, ter vervanging van de voor de Sovjet-Unie verloren gegane Albanese basis Valona.

Ook de groeiende samenwerking tussen de Russische en Egyptische marines zou een voorloper kunnen zijn van Russische pogingen aan de Egyptische kust een steunpunt te verkrijgen.

De Sovjet-Unie zal aan India oorlogsschepen leveren; dit zullen vermoedelijk vier onderzeeboten, een onderzeeboot-tender en een aantal patrouillevaartuigen zijn.

Leger

Tijdens een commandopostoefening bij de Poolse landstrijdkrachten werden de afgelopen maand bepaalde facetten van het mobilisatiesysteem beproefd, hetgeen in Warschau tot lichte paniek onder de burgerbevolking heeft geleid, wellicht in verband met geruchten over het zenden van vrijwilligers naar Vietnam.

Het personeelstekort in de Sovjet-strijdkrachten schijnt thans te zijn overwonnen, nu de lichter 1946 naar schatting een overschot van ruim 150.000 man oplevert.

Ofschoon wellicht op politiek en economisch gebied in de organisatie van het Warschaupact zekere desintegratieverschijnselen zijn waar te nemen, leidt de ontwikkeling in deze organisatie op militair gebied eerder tot steeds hechtere coördinatie en samenwerking. Ook kunnen de strijdkrachten van de Oosteuropese lidstaten meer en meer als volwaardige componenten van het totale militaire apparaat van de organisatie worden beschouwd. Er zijn steeds meer aanwijzingen, dat er een grote Warschaupact-oefening op komst is in de z.g. D.D.R., vermoedelijk in de tweede helft van oktober a.s..

ZEER GEHEIM

ZEER GEHEIM

Luchtmacht

Opmerkelijk was, dat gedurende de eerste helft van september Russische jachtvliegtuigen interceptie-oefeningen hebben uitgevoerd op een hoogte van ruim 20.000 meter en met een snelheid van M 2. Ter vergelijking moge dienen, dat de Westelijke F 104-toestellen op deze hoogte minder manoeuvreerbaar zijn dan deze Russische toestellen.

De Oostduitse bewaking van de grens tussen Oost- en West-Duitsland met helicopters - bewapend met machinegeweren - wordt onverminderd voortgezet. Daarbij vinden regelmatig grenschendingen plaats.

POLITIEKE INLICHTINGEN BUITENLAND

Indonesië/China

Eén van de belangrijkste oogmerken van het bezoek dat de Chinese minister van Buitenlandse Zaken, Chen Yi, midden augustus aan Indonesië bracht, was het regelen van de wijze, waarop de Chinese economische hulp aan Afrika via Indonesië gekanaliseerd zou kunnen worden. Deze economische hulp is bestemd voor Algerije en verscheidene andere Afrikaanse landen. De Chinezen hebben zich gerealiseerd dat een aantal Afrikaanse landen wel bereid was directe hulp van Indonesië, maar niet van Communistisch China te aanvaarden.

Tijdens zijn reis door Afrika in juli j.l. heeft de Indonesische minister van Buitenlandse Zaken Subandrio, 50 miljoen dollar aan economische hulp aan Afrikaanse staten toegezegd, welk bedrag door het regime in Peking gefourneerd zal worden.

Tunesië

Tunesië oefent druk uit op de Verenigde Staten voor de levering van militair materieel. Het heeft een verlanglijst opgesteld ter waarde van ca. \$ 100 miljoen. De motivering is volgens President Bourguiba het verkrijgen van een minimum aan zekerheid om een invasie te voorkomen of een invasiemacht zolang te kunnen tegenhouden tot hulp van buiten is gearriveerd.

Sinds de Algerijnse coup in juni j.l. is de druk op de Verenigde Staten, om meer wapens te leveren, toegenomen. Het accent wordt thans van Tunesische zijde niet meer op het gevaar van een Algerijnse agressie gelegd, maar op de voortdurende bedreiging door Egypte en de zwakheid van Libië.

Turkije

In Turkije worden op grote schaal betogingen van jongeren verwacht, waarbij het aftreden van de minister van Energie en Nationale Hulpbronnen zal worden geëist, omdat hij als een "vazal van de buitenlandse oliebelangen" zou worden beschouwd; het oliebeleid is een belangrijk punt in de huidige verkiezingscampagne. Hierdoor kan wellicht nieuw voedsel worden gegeven

aan de anti-Westerse stemming die toch reeds in zekere kringen in Turkije bestaat ten gevolge van het gebrek aan Westerse steun in de Cyprus-kwestie.

POLITIEKE INLICHTINGEN BINNENLAND

Beginselprogram Marxistisch-Leninistisch Centrum Nederland

Het pro-Chinese "Marxistisch-Leninistisch Centrum Nederland" heeft een brochure samengesteld, die door politiek-secretaris Schrevel wordt aangemerkt als "het beginselprogram van het M.L.C.N.". In deze brochure, die getiteld is: "Voor een socialistisch Nederland" wordt Joegoslavië afgeschilderd als een "kapitalistisch land" en wordt het Stalinisme genoemd: "het grote perspectief". Gesteld wordt, dat er onder Chroestsjow in de Sovjet-Unie een revisionistische groep aan het bewind is gekomen, die op dezelfde wijze als Tito de socialistische revolutie verraadt. Na de val van Chroestsjow zet deze groep op sluwere en gevaarlijker wijze de verraderlijke politiek van Chroestsjow voort. Door "het inspirerend voorbeeld van de heldhaftige communistische partijen van China, Albanië e.a." zullen de revisionisten echter verslagen worden.

Verder wordt opgemerkt, dat het revisionisme zich in de CPN meester heeft gemaakt "van sommige leiders, die hun wil aan de andere communisten willen opleggen". Om deze reden heeft "een groeiend aantal revolutionairen uit de Nederlandse arbeidersbeweging zich georganiseerd in het M.L.C.N.". Het doel van het M.L.C.N. is "of de CPN weer op het revolutionaire spoor zetten, of anderszins de Marxistisch-Leninistische voorhoede herbouwen".

Acties Algemeen Nederlands Jeugdverbond inzake Vietnam

Op 12 en 13 augustus j.l. vonden te Praag besprekingen plaats tussen een aantal leden van het communistisch Algemeen Nederlands Jeugdverbond (ANJV) onder leiding van zijn voorzitter Roel Walraven en enkele vertegenwoordigers van het Zuid-vietnamese Bevrijdingsfront. De Vietnamezen verklaarden, dat internationale hulp op prijs werd gesteld, zowel politieke, morele als materiële.

Op 1 september j.l. kondigde het ANJV aan op korte termijn een grote hoeveelheid medicamenten bijeen te brengen ten behoeve van Zuid-Vietnam. Op 12 september hield het ANJV een dergelijke inzameling tijdens het Waarheidsfestival.

Acties verschillende jeugdorganisaties inzake Vietnam

Op 25 september hielden 15 pacifistische, links socialistische, socialistische en communistische jeugd- en studentenorganisaties een openbare demonstratieve bijeenkomst tegen het Amerikaanse optreden in Vietnam. Besloten werd massaal actie te gaan voeren voor stopzetting van de Amerikaanse bombardementen, erkenning van het Zuidvietnamese Bevrijdingsfront als onderhandelingspartner, terugtrekking van alle buitenlandse troepen, en

verbreking van de Nederlandse diplomatieke betrekkingen met Saigon. Besloten werd onafgebroken, negen dagen lang, voor het Amerikaanse consulaat in Amsterdam te posten, en verder protest-bijeenkomsten te beleggen, moties per estafette naar Den Haag te brengen, medicamenten in te zamelen en een "teach-in" over Vietnam te organiseren.

De PSP en de kwestie Vietnam

Het partijbestuur der PSP heeft alle gewestelijke- en afdelingsbesturen dringend opgeroepen aan de kwestie Vietnam speciale aandacht te wijden in de periode van 10 tot 26 oktober. Zo mogelijk moeten in samenwerking met andere groeperingen openbare vergaderingen worden belegd, waarvoor zich een aantal leidende PSP-figuren als spreker beschikbaar heeft gesteld. Ook probeert men niet-PSPers als inleiders aan te trekken

Daarnaast wordt geadviseerd op grote schaal te col-porteren met het binnenkort in druk verschijnende "Zwartboek over Vietnam" en met een extra "Bevrijdingsnummer" over Vietnam.

Comité 1961 voor de Vrede

Op 4 september besprak het pacifistisch Comité 1961 voor de Vrede de samenwerking met de communistische Nederlandse Vredesraad (NVR).

Hoewel men allerminst gelukkig is met de resultaten van de samenwerking met communisten wil men deze toch niet verbreken. In de bestaande situatie komt derhalve geen verandering, men zal van geval tot geval nagaan, of men met de NVR wil samenwerken.

"F '65"

De links-extremistische (150 man sterke) Socialistische Jeugd van Nederland (SJ) organiseert van 2 t/m 10 oktober een tentoonstelling "F(ascisme)'65", gewijd aan het hedendaags fascisme; de expositie wordt gehouden in het Anne Frankhuis te Amsterdam. Men wil met deze expositie door middel van het tentoonstellen van belastende documenten bepaalde personen aan de kaak stellen.

De SJ heeft het plan om tijdens de tentoonstelling de Engelse fascist Sir Oswald Mosley naar Nederland te laten komen om hem op een persconferentie (in het openbaar) aan de kaak te stellen.

-o-o-o-o-o-o-o-

B/10

Verstrekingslijst Isam

<u>Aan:</u>	<u>Ex.nr.:</u>
Minister-President (door tussenkomst V.C.S.)	1
Comité Verenigde Chefs van Staven	2
Minister van Defensie	3
Minister van Buitenlandse Zaken	4
Hoofd Nederlandse Liaison Missie bij Shape	5
Chef Generale Staf	6
Chef Marinestaf	7
Chef Luchtmachtstaf	8
Mr. E. Schokker	9
Hoofd Binnenlandse Veiligheidsdienst	10
Hoofd Buitenlandse Inlichtingendienst	11 en 16
Hoofd Marine Inlichtingendienst	12
Hoofd Militaire Inlichtingendienst	13
Hoofd Luchtmacht Inlichtingendienst	14
Mr. P.J.H. Jonkman	15

Na ontvangst eventueel commentaar V.C.S.:

Minister van Binnenlandse Zaken	17
Minister van Economische Zaken	18
Minister van Financiën	19
Minister van Justitie	20
Minister van Landbouw en Visserij	21
Minister van Onderwijs en Wetenschappen	22
Minister van Lkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening	23
Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid	24
Minister van Verkeer en Waterstaat	25
Minister van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk	26
Minister zonder Portefeuille	27
Secretaris van de ministerraad	28